

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“
Opravništvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Dalmacija in Hrvatska.

Dalmatinski deželni zbor se je sešel in je prvi, ki ima dve tretjini tacih poslancev, kateri bi brezuvetno in radi glasovali za zjedinenje Dalmacije s Hrvatsko. Otvorenje zbora je imelo tudi celo slovanski značaj. — Predsednik Vojnović je govoril samo hrvatski, cesarjev namestnik Rodić skoro isto tako, poslušalstvo je bilo narodno. In vsi glasi, ki dohajajo iz Dalmacije, tudi če so v protivnih listih, kažejo, da je zavlada v slovanski narodni stranki neka odločnost, ki dobro dene in upanje vzbuja, da bode ta deželni zbor vendar odvažil se in zopet sprožil prevažno za Hrvate, in prevažno za nas vse avstrijske Jugoslovane vprašanje: o zjedinenju Dalmacije s Hrvatsko, ki bode prvi korak kasnejšega nadaljnega zjedinenja jugoslovanskega elementa v monarhiji, katera bode še tega elementa močno potrebovala, torej tudi njegovega okrepčanja ne zmirom zavirala. To se ve, da to veliko delo ne pojde gladko, ne tako rado in brzo ter brez vsega upora od protivne strani, kakor bi si želeli, ali ipak ga je treba poskušati, oglašati se zanj, zahtevati. Veliki časi prihajajo, gorje nam Slovanom bi bilo, če jih zamudimo.

Tako ali podobno sodi menda tudi hrvatski „Obzor“, ako v zadnjem listu pošilja iskren pozdrav dalmatinskemu zboru, slaveč Dalmacijo, kot zibel hrvatske države in literature, ter h koncu kliče: „živio kralj, in naj izkupi besedo svojih pradedov, naj zjedini verno kraljevino Dalmacijo i Hrvatsko.“

Prav tako in lepo. Ali hrvatska narodna stranka naj kaj v dejani in javno za to stori, naj opusti svojo „šutnjo“. Dan denes, ko so

Magjari tako strašno glasni, ko je celo opasnost, da nas v pogubno vojno s slovanskimi brati Rusi zavlečeje, denes se Hrvatska s svojim molčanjem, s svojo „šutnjo“ ponaša? Govorite i vi, čas je došel.

Piše isto glasilo zdaj doma vladajoče narodne stranke hrvatske, govoreč zoper zvezo s Turčijo, katero delajo magjarski študentje v Carigradu in jo pripoveda našega diplomatičnega zastopnika sin mlajši grof Zichy, da te zveze neče vsa Ogerska. „Svega toga neče Slovaci, Romani ni Srbi, a po gotovo toga neče Hrvatska, a ona je u ovom pitanju daleko kompaktnija, složnija, nego Ugarska. Hrvatska ima puno razloga želeli mir s Ugarskom. Ali če se s njom zavadi, ma joj i propasti bilo, a neče se uz nju bratimiti i spajati s Turčinom.“ — To je beseda! Propasti rajši nego sovražniku koristno delo opravljati. V tem tonu naj hrvatski možje govore z Magjari in z družimi in zjedinenje z Dalmacijo bode prej doseženo nego s hvalisano „šutnjo“.

Angleži in vzhodno vprašanje.

Angličanom se godi kakor proroku Bileamu. Poslali so v Carigrad Salisburyja, da bi Rusijo prokrel a Turčijo blagoslovil. Ali ruska diplomacija mu je glavo zmešala tako, da zdaj angličanski prorok domov vrača se, ko je prisiljen bil z Rusijo vred Turčiji svojo kletev privoščiti. Kako se more vrhu vsega tega še v švabskih in drugih Slovanom sovražnih časopisih o pobitji in vzmikanji ruske diplomacije govoriti, ko baš ona velik diplomatičen triumf praznuje, o tem zna soditi, kdor uže dalje opazuje posebno perfidijo teh judovskih-nemških novinarjev in njih privržencev.

To zmago ruske diplomacije in pobitje angličansko-aristokratske turkoljubivosti čutijo Angleži sami, zatorej so se mej njimi v novinah izrekale graje in tožbe na Salisburyja, kakor da ne bi bil prav ravnal. Najnovejši telegram iz Londona poroča, da je bivši prvi minister angleški Gladstone nekej deputaciji nasproti zarad tega zagovarjal Salisburyja, rekoč, da ta mož ne zasluhuje graje zarad nevspeha konference. Jasno je, tako je ta angleški državnik dejal, da niso smele vlasti nobenih predlogov staviti, če niso ob enem hotele energično terjati, da se tudi res izvrše. Najvažnejše vprašanje pa je zdaj to, ali sme porta še na daljekoristiti se z dobički zagotovljenimi jej v pariški pogodbi, potem ko je do sedaj tako nesramno vsa svoja obetanja neizpolnjena pustila. Anglija ima, pravi Gladstone h koncu, v celej tej stvari veliko in teško odgovornost, zato mora vlada o nasledkih deželo podučiti.

Ta izjava mogočnega vodje angleške liberalne stranke ima tem večjo in znamenitejšo važnost, ker je storjena baš po končanej konferenci, ki ima Rusija razvezane roke. Črez nekaj malega dnij se snide angleški parlament in tam se bodo pokazali nasledki teh moževskih izjav angleške liberalne stranke. Vsakako pa je angleško vojevanje za obstanek Turčije uže toliko kakor preprečeno. Hladen premislek in pravičnejša sodba v orijentalnih rečeh in o namerah Rusije sta v Angliji močno prodrli in se blagodejno vedno pokazujeta, kadar je nevarnost, da bi angleška država ponavljala brezplodno krivico krimske vojske.

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Osmo poglavje.

(Dalje.)

„O, zato — zato —“ in pri tej priči je Jerica pojenjala z glasom ter je usta nastavši Viljemu na uho šeptala: „Tam je hiša Nani Grantove; vidim jo! Izpozabila sem bila, da pojde strijc Trueman tja; in jaz ne morem s teboj, bojim se!“

„Oho!“ rekel je Viljem, ponosno se stegnivši, „rad bi vedel, zakaj se bojiš, kedar sem jaz pri tebi! Naj se te le dotakne, če se upa! Pa tudi strijc Trueman! Smijal se bi.“ Viljem je otroku tako prijazno in živo prigovarjal ter jej rekel, da jo Nani prej ko ne še videla ne bode, da pa bodeta morebiti sama jo videla in to ravno je bilo, kár je

hotel videti, nič drugega. Jeričina bojzljivost se je dala lahko pomiriti. Naravno nij bila bojzljiva, a nenadni strah, ki jo je prešinil, ko je spoznala svoje staro bivališče, je izbudil njen trepet in njen stud pred Nani Grantovo. Treba je bilo le nekoliko prigovarjati in jo prepričati, da je v sedanjih razmerah popolno varno; in kmalu se je izgubil njen strah in želela je, Viljemu pokazati nekdanjo svojo preganjalko. Ko sta prišla pred hišo, želela je bolj, nego se bala videti Nani Grantovo, in res nikdar se nij nikdo mogel bolje videti kot Nani v tem trenutku. Stala je namreč oknu nasproti ter se je hudo prepirala s svojo sosedo. Nje obraz je izrazoval jezo razdraženost ter je ta trenotek kazal tako očitno nje značaj, da kdor jo je videl nij več dvomil, da so jej kaj primerno rekli čarovnica, možakinja, strašilo tičje, ali jej pridelil še kako drugo ime, ki je isto misel izrazovalo.

„Katera pa je?“ prašal je Viljem; „ona

velika, ki z roko vihti pisker za kako? Zdi se mi, da bode ročo odlomila, če ne bode bolj pazila.“

„Da,“ rekla je Jerica, „da ta je Nani.“

„Kaj pa dela?“

„No, prepira se z gospo Birchovo; ona se tako zmerom prepira s kakim človekom. Vsaj naju ne vidi?“

„Ne, ker je preveč razdražena. Idiva, ne stojva več tu; kaj grda žena je, ravno taka, kot sem si jo mislil. Videl sem jo dovolj in mislim ti tudi, — pojdi!“

A Jerica se je še obotavljala. Srčno, ker vedoč, da je bila varna in ne zapazena, zrla je srdito v Nani; oči so se jej svetile, ne kot malo minut poprej v nedolžnem veselji otročjega srca, temveč v ognji razburjenih strastij, — v ognji, katerega je Nani uže davno bila raznetila in ki še nij bil vgasnil in ki se je pri pogledu Nani Grantove z nova oživil z vso močjo. Viljem je mislil, da je čas iti domov in zapazivši, da je gospod Flint in

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. januarja.

V *gospodski zbornici* bode pri predlogu nove novele glede ženitovanjskega zakona predlagal Hasner, da naj bode zakon mej krščani in židi še dalje prepovedan. Zarad tega so v judovskih dunajskih velicah časnikih obupni in hudi članki zoper lastno stranko in vlado.

Na *južnem Tirolskem* se na več krajih delajo utrjenja. Delajo se fortifikacije pri Matarelu v dolini Eče; dalje v Pergini in Vezzaru, to je pri vhodu in izhodu iz suganske doline.

Cesar je 23. t. m. dopoldne sprejel v Pešti ministre Tizzo, potem Auersperga, Lasserja in Pretisa v dolžnej avdijenci. Od 3. do 5. je bilo ministersko posvetovanje. Cesar je predsedoval. Na podlogi tega je denes zbor ministrov pri Tiszi.

V *peštanskem* zboru je Mocsary interpeliral, zakaj je policija branila demonstracijo pri prehodu czegledske deputacije idoče do Košuta.

K *Andrassyju* v Pešto je prišel 23. t. m. turški poslanik Aleco in je imel dolg razgovor z njim o politiki, katero naj bi zdaj Turčija začela. Torej po dobre svete je Turek prišel k Magjaru! Na dalje pa telegram pravi, da namerava Turčija s Srbijo in Črno goro mir sklepati, pa prosi Avstro-Ogersko, da bi jej pomagala.

Vnanje države.

Srbi v Sremu nameravajo polkovniku Horvatoviću poslati častno sabljo. To naj bi bil odgovor na demonstracijo magjarske mladine z njeno sabljo Kerim-paši.

Iz *Carigrada* se poroča, da je slabo vreme nastalo in zadržuje zastopnike tujih vlad, da ne morejo odpotovati.

Iz *Turčije* se poroča, da je cela dežela uže polna turškega papirnatega denarja; vse blago za življenje se je uže za 100 odstotkov podražilo; male kupčije kar nij več. Promet stoji. Avstrijska pošta prihaja tja stoprav čez 10 ali 12 dnij, ko je uže vse zastarano, turški listi smejo pa le to pisati, kar je vladi po godi.

Iz *Aten* se poroča, da je v Pyraus prišlo devet oklopljenih ladij pod vice-admiralom Drummondom. 24. jan. se pričakujeta sem Salisbury in Elliot iz Carigrada.

Dopisi.

Iz Novega mesta 19. jan. [Izv. dop.] Naši nemškutarji so res čudni možički, vedno so nas s sumljivimi očmi gledali, kadar je čitalnica naša naredila to ali ono veselico, ker bali so se da, njihovo društvo po čitalnici pride celo na suho slamo. Izmodro-

njevov prižigalnik uže precej daleč doli na ulici, pustil je Jerico ter je jel teči, da bi jo spravil naprej, rekši jej:

„Jerica, pojdi, jaz ne morem dalje čakati.“

Jerica se je ozrla in videla, da je Viljem tekkel, vpognila se je nagloma kot blisk, pobrala je kamen na tlaku ter ga zagnala v okno. Kar so zaropotala razbita oknica in zaslišal se je vzklik Naninega dobro znanega glasu; a Jerice nij bilo več tu, da bi gledala izid svojega početja. Oni trenotek, ko je kamen zletel iz njene roke in je zaslišala sklepitanje oknic, povrnila se jej je bojazen, in dirjaje mimo Viljema, nij nehala prej leteti, dokler se je čutila varno na strani Truemana.

Viljem ga nij prej dotekel, ko so bili uže skoro doma; tu je priletel k njej ter jej ves zasopljen zaklical:

„Jerica, ali veš, kaj si storila? — Ubila si okno!“

vali so tedaj vsakatero zvižaje, češ, tako spravimo narodnost Slovencev na kant. Napenjali so vse žilce, da bi na prvo uničili tukajšnjo mestno godbo in osnovali so takozvano kazinsko godbo, ter razpisali službo kazinskega kapelnika, kateremu so 600 gld. plače obljubili in tudi nekoliko časa odštevali. Ali naredili so račun brez krčmarja — zmanjkalo jim je materijalne podpore in dejali so tedaj ubozega kapelnika na meh, kateremu pa so še poprej, brž ko ne za tega del, da lažje zadnjo operacijo prenaša, plačo na polovico znižali, sedaj se ve da naj hodi s trebuchom za kruhom. Godci, kateri so se dali od onih varovcev prekaniti in se nebeške gloriije v nasprotnem taboru do vrhunca napili, to se razume, prosijo sedaj zopet pri godbenem odboru mestne godbe za sprejem in mislim, da bodo, kadar pride čas, zopet sprejeti.

Sedaj, ko imajo naši nemškutarji v tukajšnjih častnikih res vrle podpornike svojih zabav, to se ve da se lahko posnehujejo našim veseliciam in mogoče, da naše društvo tako iskrene moči pogreša, kakor jih ima sedaj kazino, ali kdo nam bode to zameril, če se naši malomestni diletantje ne vedo tako dobro po deskicah sukati, kakor tukajšnji gospodje častniki, o katerih se govori, da so kaj imenitni igralci, taki, da se jih komaj v velicah mestih boljše dobi. Nam nij dovoljeno in nečemo dvomiti, da bodo isto tako dobro meč sukati znali, kakor se neki na nemške kazine deskicah sukajo.

Vendar pa mislim, da nasprotniki naše veselice premalo poznajo; kajti zadnja veselica v naše čitalnici je bila kaj prijetna. Igralo se je „bob iz Kranja“ tako izborno, da je bilo obilno izbrano občinstvo v vsakem obziru popolnem zadovoljno. Ne bodem tukaj prednosti naših diletantov povzdigoval, to pa vendar ne smem zamolčati, da je Nežka s svojo prirojeno naivteto občinstvu kaj dobro dopala, tudi gospod K. je svojo nalogo po znani umetnosti dobro izvršil. Ako omenjene osebe tukaj posebno povdarjam, ne smem reči, da se druge osebe ne bi bile ravno tako odlikovale, posebna hvala pa gre gospodu K., kateri se o glediščnih predstavah mnogo trudi in žrtvuje. Hvala mu! Ako čitalnica tako napreduje, nadejati se smemo, da narodna naša reč ne bode onemogla.

Iz Rusije 18. januarja. [Izv. dopis.] (Konec.) Ta odgovor ruski je posebno namerjen angleškej vladi in celej njenej stranki, ka-

Jerica je zganila z rameni ter je skušala odtegniti se Viljemovemu pogledu, pogledala je kisló, rekoč, da je bila uže namenjena to storiti.

Trueman je poprašal, čegavo okno je bilo, in Jerica je brez obotavljanja povedala, kar je storila in je priznala, da je to nalašč storila. Trueman in Viljem sta prestrašena molčala; tudi Jerica je molčala ostalo pot, namrdnila se je, oči so se jej potemnile in čutila se je nesrečno v svojem mladem srci. Razumela nij niti same sebe niti svojih čutov. Tega nočemo reči, koliko odgovorna je bilo za to, ker gotovo je, in uže njen obraz je to izdajal, da, ko naglo je zlobnost prevzela nje dušo, izbežala sta iz nje mir in veselje. — Ubogi otrok! Kako zelo je potrebovala naučiti se resnice! Bog daj, da bi notranja svetloba bila mu nekega dne enako prijetna, kot mu je sedaj zunanja!

Viljem jima je na hišnih vratih voščil

tero predstavljajo listi, kakoršni so „Standard“, „Morning Post“, „Telegraph“ itd. Na nemško in francosko sovražno časopistvo se manj gleda, najmanje pa na dunajsko, židovske „beutelschneiderje“-pisune o ruskej armadi. Sploh, kar se tiče tega predmeta, naša žurnalistika molči, in to iz občeznanih vzrokov. A da je v dunajskih listih o tem gotovo 99% čiste laži, more vsak razvideti iz dopisov v francoskih novinah, katere imajo svoje dopisnike v Rusiji, posebno blizu armade in katere vselej nekoliko vsaj manje pristransko govore o vsem slovanskem. V tem obziru more vam služiti kakor izvrstni dokaz tudi oficijalno poročilo o sanitarnem stanju naših vojsk, pojavivši se pred malo dni v našem „Pravitelstvennem Věstniku“, iz katerega vam poročam sledeče: „Po točnih oficijalnih poročilih nahajajo se naše vojske v Besarabiji in Podoljskej guberniji v odličnem dobrem stanju v sanitarnih obzirih. Epidemičnih boleznij nij; procent za bolevanja v divizijah se premika mej 0.75% — 2%, i je sploh niže 1%. Število bolnih v vseh bolnicah in lazaretih je 1.451, torej manje od 0.75% cele armade. Tako majheno število bolnikov oskrbovalo je do sedaj še skoro samo mestno sanitarnstvo. Odprlo se je do sedaj še samo nekoliko zdravilnih zavodov v armiji, da bi bili na vse pripravljene. Tako izvrstno sanitarno stanje armade, ne gledé na strašne klimatične ostroosti, katere je morala vojska pretrpeti pri mobilizaciji, objasnjuje se najbolje onimi merami, katere so se storile najboljše za ohranjenje zdravja prostega vojaštva: topla obleka, umnoženje sredstev, katera pospešujejo prebavljenje, pivne porcije, katere sestoje pogosto namestu žganja iz čaja, zmerne vaje in provodi itd., vse to je neizmerno pospeševalo in pospešuje zdravje naših vojsk, nakopičenih v tesnih žiliščih v času, ki je najnevarnejši zdravji ruskega človeka.“

Neslovanska politika nekaterih naših bratov Hrvatov je tudi „Slov. Narod“ uže primorala reči slovansko pošteno bratsko besedo. Ničesa morebiti ne kaže tako jasno velicega vspeha slovanske ideje, kakor ravno to, da se v naših časih nič politično in literarno važnega ne more zgoditi v kakem koli slovanskem kotiču, da ne bi o istem uznale tudi druge slovanske zemlje. Slovanski sever verno in pazno sledi za slovanskim jugom, a ta pozornost sluša in gleda, kaj se vrši v slovanskem Meku. In tako se jaz nijsem prav nič čudil,

lehkó noč in kot drugikrat nij ju več videl celi teden.

Deveto poglavje.

Le tiho, jaz ne smem tožiti volje,

Najvišjega naredbe, ki imela

Namen najbrž je svoj, ki um presega.

„Oče“, rekla je gospa Sullivanova neko popoldne, ko se je gospod Cooper odpravljal in nakladal nekatere reči, katere je za svoje delo v saboto večer v cerkvi potreboval, „zakaj ne vzamete s seboj majhene Jerice, ki bi vam vaše reči rada tja nesla? Vi ne morete vseh na enkrat nesti, Jerica pa bode rada šla z vami, to vem.“

„Bila bi mi le na potu,“ odgovoril je gospod Cooper; „saj lehko nesem vse sam.“

Ko pa je vzel svetilnico in prazen zaboj za oglje v eno roko, malo sekuro in košaro in trsak v drugo, ter je imel malo lestvico na ramenu, priznati je moral, da sam nij mogel nesti še svoje kladivo in velik papir žebljiv.

da so jo magjarski študentje dobili po nosu iz Moskve od svojih kolegov po uku, a se tudi nijsem čudil, da so ravno isto steknoli iz St. Peterburga zagrebški starčevičevski akademiki, samo ne od svojih sotovarišev po nauki, nego od zrelega, pametnega, učenega politika slovanskega — od g. Majkova.

„Hrvatskoj akademičkoj molodeži“ glasi se prekrasen članek g. Majkova, katerega je objavil v začetku decembra pr. l. v 281. in 282. števil. „Nov. Vr.“, in o katerem vam iz ukazanih vzrokov še le zdaj javljam: to vam je odgovor na proklamacijo hrvatske mladine do Bosnjakov in Hercegovincev, da bi se poslednji blagovoljno zjedini s Hrvati, ne s Srbi.

Pokazavši, kako žalostno je, da hrvatska mladina ravno v istih trenutkih, ko dva slovanska plemena krvavita za svoj obstanek sploh, a za svojo prvobitnost posebno, a prva Slovanka — Rusija na vse sile dela za blagi vspeh strašnih žrtev slovanskih proti vsej neslovanskej Evropi, javlja svoje pretenzije na to, kar nij njeno, in torej dela nasilje, avtor deli svoj članek na dva večji oddela: v prvem dokazuje, da prirodno pravo, na katerem Hrvati stavijo svoje zavjave, nikakor ne govori za poslednje; v drugem, da pismeno pravo, katero prizivajo na pomoč prvemu zagrebški dijaki — vseučiliščniki, še manj more služiti povodom k aneksiji vstaških turških okrajin k Hrvatskej in ž njo k Transalijanskim Cislajtaniji. Prvo za to, ker točna razprava tega prirodnega prava kaže, da zagrebški akademiki ne znajo ni jezikoslovja, ni narodoslovja, ni zgodovine; ker inace znali bi, da njih sedanje narečje, kakor se govori, prav za prav nij hrvatsko, nego slovensko, da zemlja hrvatska je v Dalmaciji s središčem Dubrovnikom, in da Bosnija in Hercegovina v celoti nijsta nikoli dalje časa spadala k Hrvatskej, a posamezni okraji še ne delajo historičnega prava na cele okrajine. Drugo za to, ker se Hrvatom samim od nekdanj mnogo obeta, a malo ali nič ne izpolnjuje, in da je to tako, dokazujejo tudi Hrvati sami s svojo toliko hvalisano nagodbo z Magjari, katerim ne zadostujejo samo brezpravni Slovaki, a hočejo si postlati še tudi s Hrvati, katerih nij sram, še druga bratska plemena mikati v isto strašno brezno. (Kako mi o aneksiji sodimo, to je našim bralcem znano. Ur.)

Domače stvari.

— (O plaz) pri Zidanem mostu se nam piše 22. t. m.: Od denes naprej je promet zopet odprt; potujoči prekoračijo kraj nesreče. Tovornina se prenese. Direktni osobni promet od Zidanega mosta proti Mariboru je zopet odprt. — Dalje se poroča: Kaže se, da se bode res še enkrat odkrušilo, a kedaj, to se ne da določiti. A ta plaz brzkone ne pojde do ravni, nego bo obtičal pri naravnem nasipu. Uže 21. t. m. se je nekoliko odkrušilo, a nevaren ta plaz nij bil. Vlak je zopet pripeljal kompanijo vojakov in dva pontona, da se redni promet poprej lahko začne. Voda je za dva decimetra pala, odtok je čedalje večji.

— (Zopet plaz.) Iz Brežic se nam piše 23. t. m.: Porinil je plaz v Trnovcu (sevniški okraj) vinski hram posestnika Planinca napolnjenega s 30 vedri vina daleč doli v vinograd. Vina neki nij kapljice izteklo. Kmalu potem je blizu Trnovca v Stržišah porinil drugi plaz bled posestnika Požuna kaci 8 metrov navzdol in ga čisto posul — živino so predno se je plaz vdrl, iz hleva izgnali. Poprej se je čulo votlo pokanje.

— (Iz seje deželnega odbora 20. jannarja.) Sklenilo se je, da se pripravijo poročila in predlogi deželnega odbora za prihodnji deželni zbor. Izpraznjena deželna študentska komisija za sprejem v deželno vino- in sadje-rejsko šolo na Slapu se je podelila Antonu Deklevu iz Vrema. — Deželni odbor je sklenil, da se c. kr. glavnemu poveljništvu v Zagrebu izreče zahvala za podarjeni, jako zanimivi in važni knjigi, ki ste v vseučilišni knjižnici Albrehta in Fiedlerja v Zagrebu na svitlo prišli pod naslovom: Regulacija Save, za tiem izsušba i natapanje Posavja u Hrvatskoj i Slavoniji, (Die Regulierung des Save-Flusses, dann die Ent- und Bewässerung des Sava-Tales in Kroatien und Slavonien), in: Kras hrvatske krajine i kako da se spasi, za tiem kraško pitanje sploške, (Das Karstgebiet Militär-Kroatiens und seine Rettung, dann die Karstfrage überhaupt). Sklep mestne občine Kranjske za pobiranje 20% mestne priklate na vžitino leta 1877 se je potrdil.

— (Umr) je predvečerjem in bo denes pokopan Jakob Mayer, ustanovitelj znane trgovske hiše v Ljubljani, 76 let star.

— (Konfiskacija) Zadnje „Novice“ so bile zarad dopisa iz litijskega okraja in zarad poročila dogodkov iz Prage konfiscirane.

— (Imenovanje.) J. Hutter je imenovan za davkarskega nadzornika na Kranjskem.

— (3 milijone!) Včeraj do polu dne pride v loterijo pri škofovski palači kmetski človek in zahteva, da se mu mora takoj tri milijone denarja izplačati, pa takoj, če ne „gre tja do cesarja.“ Kazal je pri tem papir, podoben srečki. Ker mu v loteriji zahtevanega zneska menda nijso hoteli izplačati, je začel razsajati in razbijati okolo sebe, dokler ga trije policaji nijso podučili, da se tri milijone ne dobiva kar tako-le. Se ve da, revež je blazen.

— (Ljutomerska čitalnica) ima na svečnico, 2. febr. pri g. Vavpotiču občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednika; 2. poročilo tajnikovo in blagajnikovo; 3. pogovor o nadaljnem delovanju društva; 4. volitev novega odbora. Začetek ob 1/2 4. uri po polu dne. Po minolem občnem zboru je zabava, ki bode obsegala: 1. govor; 2. loterijo. Vabijo se udje in domoljubi iz trga in okolice. Odbor.

— (Obsojena) sta bila od celjskega porotnega sodišča zaradi ponarejanja desetakov krojaški pomagač Anton Topoljak, pa 18 letni mizar Ivan Anđić, ki sta svoj zločin popolnem obstala. Prvi je obsojen na štiri leten, drugi pa na trileten, poostren zapor.

— (Iz Trsta) se nam piše 22. t. m.: Predvečerajšnjem so zaprli nekega loterijskega pisarja, ker je svojemu gospodarju ukrad 48 gl. jih zapravil in potem prišel v gospodarjevo stanovanje ter ga hotel ustreliti. — V pivarni „alla Marina“ je nek potepuh naenkrat zno-rel, začel obleko metati raz sebe in razsajati. Odpeljali so ga v bolnišnico. — V ponedeljek ponoči ob 11. uri je gospa V., 35 letna soproga tukajšnjega posestnika in bankirja V. skočila iz drugega nadstropja svojega stanovanja in je takoj mrtva obležala. Truplo so nesli v stanovanje nazaj. Nesrečna ženska je bila nekaj časa sem na duhu bolna in je izvršila samoumor, ko nij nihče gledal na-njo.

Razne vesti.

* (Poštno.) Od 1. februarja dalje se bode tudi na Italijansko, dalje v San Marino in Tunis lahko pošiljal denar po poštnih nakaznicah. Znesek nakaznice v Italijo ne sme večji biti, nego 80 gl. av. v., iz Italije k nam k večjemu 200 frankov. Vplačanje in izplačanje se zgodi v Avstriji v avstrijskem papirnatem denarju, v Italiji v frankih, zlate veljave. Pristojbina do 40 gl. znaša 20 kr., od 40 do 80 gl. pa 40 kr. in jo odpošiljatelj naprej plača. Na

Gospa Sullivanova je tedaj poklicala Jerico ter je prosila, naj gre z gospod Cooperjem v cerkev, ter mu pomaga nesti njegovo orodje.

Jerica je prerada storila, kar jej je bilo rečeno, vzela je kladivo in žeblje, ter se je nagloma odpravila na pot.

Prišedši v cerkev, vzel jej je stari cerkvenik reči iz rok; rekši jej, da sedaj lahko igrača, dokler se ne vrnete domov, a nespodobno naj se nikar ne obnaša, zapustil jo je, ter šel v žagrad, kjer je pometal, brisal in snažil in drva za ogenj pripravil. Jerica se je po svojej volji kratkočasila; s prva se je razveseljevala s tem, da je prehodila vse cerkvene klopi, ter jih natanko ogledala, ker jih je dosedaj le iz kota na visokem prehodu videla. Potem je šla na prižnico, ter je v svojej domišljiji govorila k obilo zbrani množici. Ravno se je bila tega naveličala, ter se je jela dolgočasiti, ko je orglavec, neopažen vstopivši, za-

orgljal; in Jerica sedši na prižnične stopnice, ga je poslušala kaj pazno in prisrčno veselo. Nij še bil dolgo orgljal, ko so se odprla vrata doli pri vhodu na veliki kor, ter sta vstopila dva obiskovalca, v katera se je Jerica kmalu zagledala.

Prvi je bil starikast mož, kot duhovnik oblečen, nizke in čokaste postave, sivih las, visokega čela in precej ostro izrazenega obličja, čeravno je bil mož priproste zunanosti, vendar se je odlikoval svojim mirnim in blagovoljnim obrazom. Mlada gospa, na videz okolu pet in dvajset let stara se je opirala na njegovo roko. Bila je kaj priprosto oblečena, ogrnen je imela temnorjav plašč, na glavi pa enako barvan klobuk, ki je bil s svitlomodrim trakom nališpan. Edini dragoceni ali elegantni kos njene obleke je bila krasna temnikasta kožuhočina, ki jej je bila za vratom s postekljenjo zaponi pripeta. Bila je bolj male srednje velikosti, a nežnega okrogličnega života. Bila je pravilno

izrezanega obličja, precej blede barve in svitlorujavih, kaj skrbno razčesanih las. Počasi gredé po cerkvi nij odprla oči, katerih dolge vejice so se skoro dotikale njenih lic.

Oba sta se približala mestu, kjer je Jerica sedela, a zapazila je nijsta.

„Veseli me, da vam orglje dopadajo,“ rekel je gospod. „Jaz sam ne razumim dosta o godbi, a pravijo, da so te orglje kaj dobre in da Armin kaj dobro orglja.“

„Tudi moja sodba ne velja dosta,“ rekla je gospa, „kajti kaj malo razumem o muziki kakor zelo jo tudi ljubim. A ta simfonija se mi glasi izredno lepo; uže dolgo nijsem slišala tako ginljivih akordov, ali pa to morebiti izvira deloma tudi iz tega, ker se tako lepo vjemajo z veličastnim mirom v cerkvi, Rada hodim v tednu v cerkev. Bili ste res jako ljubeznjivi, da ste denes popoldne prišli po me. Kako ste se zmislili na to?“

(Dalje prih.)

kupon se ne sme nič pisati. Tudi nakaznice z opombo „poste restante“ so pripuščene. Telegrafične in ekspresne pa ne. Nakazani znesek se mora vzeti v 14 dneh, „poste restante“ pa vsaj v 3 mesecih, sicer se nazaj pošlje. To naj si zapomnijo oni, ki imajo pošiljatev na Italijansko.

* (Dober strah.) Piše se nam od tukaj: Nekega gospoda, ki stanuje na Poljanah, so „boljši“ berači neprenehoma nadlegovali. Da bi se jim ubranil, napisal si je na vrata svarjenje: „Es wird gebeten, sich in angemessener Entfernung von der Tür zu halten, da ich sie als Zielscheibe beim Revolverschiessen benütze.“ Pravil je, da imajo berači veliko respekta pred to hišno tarčo.

* (Na južnem Ogorskem) nij kar nič zime; jasno nebo, mlačni vetrovi in gorko solnce. Ozimina zeleni, goršica cveté — da jo bodo pobrale pozneje marceve slane.

* (Umor pri plesu.) Na drugi dan pravoslavnega božiča, t. j. 7. januarja, prišlo je veselo društvo v Suhi Mlaki v Slavoniji k posestniku G. J. na ples. Uro pred polnočjo pride na okno zloglasni tat in razbojnik Maksim Gvozdanović ter zahteva, da ga puste v sobo, žugajoč s puško. Društvo se razbeži takoj iz sobe, razen bratov Andreja in Proka Milovanovića, ki sta sama ostala v sobi, ter velela godcu, naj dalje igra, češ, da se razbojnika ne bojita. Na to Gvozdanović zdrobi okno, pomeri s puško in vže. Zrno zadene Proka Milovanovića v roko, brata Andreja pa v srce tako, da se je odmah mrtev zrušil. Ubojnik pobegne. Kmalu potem pridejo žandarmi iz Čadjavice, katerim se je to naznani, da ugrabijo Maksima Gvozdanovića. Ubojnik zapazivši jih izprazne nanje puško, a ta pot ga puška izdà. Mej tem pa žandarmi dva strela spusté nanj, in strah cele okolice se mrtev zgrudi na tla.

* (Kretini v Avstriji.) Število teh na duhu in telesu spačenih ljudi je v Avstriji, posebno po planinskih deželah, obilo. Na Solnogradskem jih je po najnovjšem štetju 39 od 10,000, na gorenjem Avstrijskem 18, na Štajerskem 16, v Šleziji 9, na Tirolskem 7, v Bukovini 4 itd. Vendar Avstrija nema nobene naga zavoda za ta nesrečna bitja!

* (Kalno vodo iz vodotokov se očisti,) ako se pretoči čez oprano na debelo stolčeno ogljevje in oprani pesek. Za majheno rabo vzame se majhen lonec, kateri ima zdolej luknjo. V lonec se dene ogljevje in čisti pesek, voda se čez to pretaka in teče čista iz zdolnje luknje lonca. Za večo rabo se namesto lonca rabi kaka druga večja posoda.

Javna zahvala.

Slavni odbor „Slovenske Matice“ je sevniške učiteljske knjiznice mnogo znanstvenih knjig v vrednosti 20 fo-intov poklonil, za kar se načelnik omenjene knjiznice srčno zahvaljuje.

V Ševnici, dne 23. januarja. 1876.

Tomaž Dernjač,
nadučitelj.

Tržne cene

v Ljubljani 24. januarja t. l.

Pšenica hektoliter 9 gl. 75 kr.; — reš 6 gold. 73 kr.; — ječmen 4 gl. 90 kr.; — oves 4 gl. — kr.; ajda 5 gl. 85 kr.; — pros 5 gl. 20 kr.; — kuruza 6 gold. — kr.; krompir 100 kilogramov 4 gl. 10 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gl. 82 kr.; — špeh frišen — gl. 66 kr.; — špeh povojen — gl. 75 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 50 kr.; — svinjsko meso 48 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. 05 kr.; — slame 2 gold. 95 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. 50 kr.; — mehka 5 gl. 50 kr.

Dunajska borza 24. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61 gl. 25 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 50
1860 drž. posojilo	113 25
Akcije narodne banke	820 —
Kreditne akcije	142 —
London	124 80
Napol.	9 95
C. k. cekini	5 93
Srebro	116 90

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Žalosti polni naznanjajo podpisani v svojem in v imenu drugih sorodnikov, da je njih ljubljani oče, gospod

Jakob C. Mayer,
trgovec,

previden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgem, težkem trpljenju denes zjutraj ob 1. uri, 76 let star, mirno v Gospodu zaspal. Zemeljski ostanki dragega ranjkega se bodo četrtek 25. t. m. ob 4. uri po polu dne iz žalujoče hiše v špitalski ulici št. 10 (stara 271) na pokopališče pri sv. Krištofu nesli in tam v lasten grob položili.

Sv. maše za dušo se bodo v stolni cerkvi sv. Nikolaja brale.

V Ljubljani, 23. januarja 1877.

Emerih C. Mayer, sin.
Jakobina, omožena Suppan,
Sofija, omožena Baumgartner,
hčeri. (17)

Gostilnica

Ljubljanske čitalnice

se od sv. Jurja t. l. naprej daje v najem.

Pogoji se izvedo v pisarni gosp. notarja dr. Jarneja Zupanca v starih Križankih, kamor so vložiti tudi pismene ponudbe do **svečnice.** (18—1)

V Ljubljani, 24. januarja 1877.

Odbor narodne čitalnice.

Tujci.

23. januarja:

Pri **Slonu**: Sande iz Loke. — Nardini iz Gorice. — Kohn iz Dunaja. — Gruden iz Reke. — Staffing iz Ljutomera. — Mandele iz Dolenjskega. — Fineti iz Gorice. — Trauner iz Trsta.
Pri **Maltét**: Kemper iz Dunaja. — Zebal iz Loke. — Bardah iz Dunaja.
Pri **Zamerci**: Bivo iz Bleda.

Priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu najuljudneje naznanjam, da sem v soboto 20. januarja t. l. odprl svojo

prodajalnico specerijskih rečij,

mestni trg št. 14, poleg g. Kolmanove štacune,

ter se priporočam za zagotovilo, da bodem slav. občinstvu s popolno frišnim in izvrstnim blagom postregel.

(12—2)

F. J. Hafner.

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovodje v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: **M. G. Černjajev, Ranko Alimpić, Franjo Cah in Kosta S. Protić.** — Vojvode: **Petar Vukotić, Božo Petrović, Ilija Plamenac in Mašo Vrbica.** — Polkovniki: **Horvatović, Orešković, Ilija Čolak-Antić, Teša Nikolić, Valdemar Beker, Miloško Lešjanin.** — Podpolkovniki: **Sava Grujić, Vlaković, Kosta Bučević, Gruja Mišković.** — Major **Paja Putnik** in arhimandrit **N. Dučić.**

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Sliko je litografiral **A. Šubert.**

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštni napotnici; komur je lažje, naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novec naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad po 1 gl. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in Črne gore s turško carevino. (319—24)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.